

ANKARA ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Ankara Üniversitesine bağlı eğitim ve öğretim veren enstitüler tarafından güz ve bahar yarıyılları ile yaz döneminde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Ankara Üniversitesine bağlı eğitim ve öğretim veren enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretim ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik takvim: Lisansüstü eğitim ve öğretimde yarıyıl, yaz dönemi, yeterlik sınavı ve benzeri tarihleri içerecek şekilde Senato tarafından belirlenerek, ilgili enstitülerce ilan edilen öğretim dönemini,

b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,

c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

ç) Anabilim/anasanat dalı: Enstitülerdeki anabilim/anasanat dalını,

d) Anabilim/anasanat dalı akademik kurulu: Enstitülerdeki anabilim/anasanat dalı akademik kurulunu,

e) Anabilim/anasanat dalı başkanı: Enstitülerdeki anabilim/anasanat dalı başkanını,

f) Araştırma yöntemleri dersi: Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren dersi,

g) Bilimsel hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin akademik eksiklerini gidermek amacıyla en çok iki yarıyıl süren ve eğitim süresi içinde sayılmayan tamamlama eğitimini,

ğ) Bütünleşik/lisans sonrası doktora/sanatta yeterlik programı: Lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora/sanatta yeterlik programını,

h) Danışman: Tezsiz yüksek lisans programı öğrencilerine rehberlik etmek üzere ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca önerilen ve enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,

ı) Doktora yeterlik/sanatta yeterlik komitesi: Yeterlik sınavlarını düzenlemek ve yürütmek üzere enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş öğretim üyesinden oluşan komiteyi,

i) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,

j) DUS: Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,

k) Enstitü: Üniversitede lisansüstü eğitim ve öğretim veren enstitüleri,

l) Enstitü kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,

m) Enstitü yönetim kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları, müdür tarafından gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

n) İkinci öğretim: Örgün eğitim saatleri dışındaki zamanlarda yürütülen eğitim ve öğretimi,

o) İkinci/eş tez danışmanı: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programına kayıtlı öğrencinin tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda atanan ikinci/eş danışmanı,

ö) İntihal: Bilimsel usullere uygun biçimde gerekli atıfları yapmadan, kaynak göstermeden veya uygun şekilde izin almadan başkalarının fikir, yöntem, veri, eser ve yayınlarını kısmen veya tamamen kendisine aitmiş gibi sunmayı ve yayınlamayı,

p) Katkı payı: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince birinci öğretim öğrencilerinin ödemeleri gereken ücreti,

r) Kredi sistemi: Bir saat kuramsal ders veya iki saat uygulama karşılığı bir kredi olan ulusal kredi sistemini ya da AKTS'ye göre ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin kredilendirilmesini,

s) Lisansüstü program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik sınavı, sanatta yeterlik sınavı, tez, sanat eseri ve uygulamaları içeren öğretim programlarını,

ş) Merkezî yabancı dil sınavı: Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen ulusal yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarını,

t) Muafiyet: Daha önce alınmış ve başarılmış ders/derslerin yerine, kredi ve içerik uyumuna göre kayıtlı olunan programdaki ders/derslerin denkliğinin kabul edilmesi durumunu,

u) Öğrenci: Lisansüstü eğitim ve öğrenim almak üzere enstitüde kayıtlı olan öğrenciyi,

ü) Öğrenim ücreti: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince ikinci öğretim, uzaktan öğretim öğrencileri ile birinci veya ikinci öğretim ayrımı yapılmaksızın yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak ücreti,

v) Örgün eğitim: Öğrencilerin, eğitim ve öğretim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğunda oldukları öğretimi,

y) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı,

z) Özel öğrenci: Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan ve Üniversitedeki lisansüstü derslere, kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun onayı ile katılabilen ve öğrencilik haklarından yararlanamayan öğrenciyi,

aa) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü sunularak değerlendirilen yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,

bb) Senato: Ankara Üniversitesi Senatosunu,

cc) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,

çç) Tez danışmanı: Tezli yüksek lisans ve doktora öğrencilerine rehberlik etmek üzere anabilim dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini; sanatta yeterlik programı öğrencilerine ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser ve temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,

dd) Tez izleme komitesi: Yeterlik sınavında başarılı bulunan doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek ve tez çalışmasına rehberlik etmek görevini üstlenen, biri tez danışmanı olmak üzere ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla atanan en az üç öğretim üyesinden (tez danışmanı ile enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye olmak üzere) oluşan komiteyi,

ee) TÖMER: Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezini,

ff) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,

gg) Uzaktan öğretim: Öğretim etkinliklerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı eş ya da farklı zamanlı olarak yürütüldüğü, öğretim elemanları ile öğrencilerin uzaktan etkileşimine dayalı öğretim yöntemini,

ğğ) Üniversite: Ankara Üniversitesini,

hh) Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan, yarıyıl sonu sınav günleri hariç, en az 70 iş gününü kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her eğitim-öğretim yılı için enstitü kurulları tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan öğretim süresini,

ıı) Yaz dönemi: 10/3/2019 tarihli ve 30710 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ankara Üniversitesi Yaz Öğretimi Yönetmeliği gereğince, güz ve bahar yarıyılları dışında dönem sonu sınavları

hariç en az 5 haftayı kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için enstitü kurulu tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan öğretim süresini,

ii) Yunus Emre Enstitüsü: Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metnine göre geliştirilen Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS)' nı yapan merkezi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 4- (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak, mevcut bilginin uygulamadaki kullanım yollarını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, enstitülerin anabilim/anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

(3) Tezsiz yüksek lisans programının hangi enstitü anabilim/anasanat dallarında açılacağı anabilim/anasanat dalının talebi, enstitü kurulunun önerisi ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 ulusal krediden ve 60 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesinden oluşur. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıl dönemi projesi için kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesinin ulusal kredisi olmayıp kapsamı ve şartları enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Dönem projesi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri tezsiz yüksek lisans programına dâhil edilmez.

(5) Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans programı, uzaktan öğretim programları olarak da açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabilmesi için alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve ulusal kredi ile AKTS kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavların yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans derslerinden seçilebilir.

(7) Senato tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda, enstitü anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir.

(8) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci öğretim programı olarak yürütülebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 5- (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES ve yabancı dil puanı aranmayabilir. ALES ve yabancı dil puanı istenildiği takdirde taban puanının belirlenmesinde ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı gerekir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuran adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezsiz yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere; 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuran yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olan Türk uyruklu adayların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanım belgesine de sahip olmaları gerekir ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezsiz yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere; 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(4) ALES puanı şartı aranmayan tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede lisans mezuniyet not ortalamasının %50'si ve yazılı ve/veya mülakat sınavı sonucunun %50'si (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %25'i ve mülakat sınavı

sonucunun %25'i) dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(5) ALES puanı şartı aranan tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; ALES puanı, lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı ve/veya mülakat olarak yapılan bilimsel değerlendirme sınavı sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si ve yazılı ve/veya mülakat sınavı sonucunun %30'u (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %15'i ve mülakat sınavı sonucunun %15'i) dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır. Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarından ALES puanı şartı aranan tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda adayın ALES puanı 70 olarak kabul edilir.

(6) (Değişik:RG-30/7/2025-32971)¹ Bilimsel değerlendirmede yazılı veya mülakat sınavından 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir. Yazılı ve mülakat sınavları birlikte yapıldığında bilimsel değerlendirme sınavlarının her birinden 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir; önce yapılan sınavdan en az 50 puan alamayan adaylar bir sonraki sınava alınmaz. Mülakat sınavlarının yapılması durumunda jüri üyelerinin onayladığı bir tutanak hazırlanır.

(7) (Değişik:RG-30/7/2025-32971)¹ Özel yetenek ile öğrenci kabul eden tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ile birlikte portfolyo/performans sınavı sonucu da değerlendirilebilir. Programa kabulde esas alınan puan oluşturulurken yazılı sınav, mülakat sınavı ve portfolyo/performans sınavı eşit ağırlıklıdır. Yazılı sınav, mülakat sınavı ve/veya portfolyo/performans sınavları birlikte yapıldığında bilimsel değerlendirme sınavlarının her birinden 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir; önce yapılan sınavdan en az 50 puan alamayan adaylar bir sonraki sınava alınmaz. Mülakat sınavının yapılması durumunda jüri üyelerinin onayladığı bir tutanak hazırlanır. Performans sınavının yapılması durumunda görüntü kaydı alınır.

(8) ALES puanı şartı aranan tezsiz yüksek lisans programına başvuracak aday, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenen bir puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğer puan almak zorundadır.

(9) Yabancı dil şartı aranan tezsiz yüksek lisans programına başvuracak aday, merkezî yabancı dil sınavından ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenen puanı almak zorundadır. Öğretim dili Türkçe olan ve sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden konservatuvar ile güzel sanatlar anabilim/anasanat dallarındaki programlara başvurularda, Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla; düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda, engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda, engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, rett sendromu, asperger sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda, başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar Senato tarafından belirlenen yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(10) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuvarının enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmez. Ancak ilgili birimin önerisi üzerine Senato kararı ile ALES puanı istenebilir; bu durumda taban puan Senato tarafından belirlenir.

(11) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilanda öngörülen usule uygun olarak, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(12) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru şartlarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklerler:

¹ Bu değişiklik 1/9/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

a) Lisans diplomasının aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanıma belgesinin aslı veya onaylı örneği.

b) İstenildiği takdirde ALES sonuç belgesi.

c) İstenildiği takdirde yabancı dil belgesi.

ç) Diplomaya esas teşkil eden, lisans mezuniyet not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesi.

d) Başvuru şartlarında istenmişse referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 6- (1) Tezsiz yüksek lisans başvurularını değerlendirmek ve yazılı ve/veya mülakat olarak bilimsel değerlendirme sınavı yapmak üzere, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından enstitü yönetim kurulu en az üç asıl üye, iki yedek üyeden oluşan bir jüri belirler. Jüri, adayları 5 inci maddeyi dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların lisansüstü programa kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 7- (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması ve değişikliği

MADDE 8- (1) Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını ve çalışmak istediği alanı, danışman tercihini de dikkate alarak öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından; yoksa Üniversite kadrosunda bulunan en az doktora derecesine sahip öğretim elemanları arasından bir danışmanı, en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atar. Danışman ve proje konusu, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir.

(2) Öğrencinin danışman değişikliği talebi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Danışmanın bir öğrencinin danışmanlığından çekilme talebi de gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Her iki durumda da yeni danışman, anabilim/anasanat dalı akademik kurulu tarafından enstitüye önerilir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 9- (1) Kredili derslerini ve tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş dönem projesini başarıyla tamamlayan ve intihal yazılım programı raporu ile birlikte enstitünün istediği diğer belgeleri bir ay içinde enstitüye teslim eden tezsiz yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Belgelerini bir ay içinde teslim etmeyen öğrencinin talebi hâlinde enstitü yönetim kurulu, teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Verilen süre sonunda da gerekli şartları yerine getirmeyen öğrenci, şartları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans için enstitü yönetim kurulunda mezuniyet hakkında karar verilen toplantı tarihi, diplomaya yazılacak mezuniyet tarihidir.

(4) **(Ek:RG-30/7/2025-32971)**¹ Mezuniyetten sonra öğrencinin evlilik nedeniyle veya mahkeme kararıyla kimlik bilgilerinde ya da nüfus kaydını ilgilendiren diğer bilgilerde değişiklik olması durumunda, öğrencinin talebi doğrultusunda diploması henüz hazırlanmamışsa yeni bilgilerle düzenlenir. Diploması önceden hazırlanmış ve teslim edilmiş ise diploma/belge üzerindeki değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır. İmza onayı tamamlanan e-imzalı diplomalarda ise diploma/belge

yeniden düzenlenmez ancak yapılması talep edilen değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır.

Örgün tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş

MADDE 10- (1) Örgün tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar yapılabilir. Tezli yüksek lisans programına geçmek için yabancı dil ve ALES şartının yerine getirilmesi gerekir.

(2) Örgün tezsiz yüksek lisans programına devam edenlerin ve başvurdukları tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirenlerin tezsiz yüksek lisans programında aldıkları dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir. Tezli yüksek lisans programına geçiş yapan öğrenci, program kapsamındaki zorunlu ders/dersler şartını sağlamakla yükümlüdür.

(3) Örgün tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için tezli yüksek lisans programında verilen azami süreyi aşamaz.

(4) Örgün tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçebilmek için, anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile not ortalaması barajı da konulabilir.

(5) Örgün tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş bir kez yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 11- (1) Tezli yüksek lisans programı, öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programları; enstitülerin anabilim/anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

(3) Tezli yüksek lisans programının hangi enstitü/anabilim dallarında açılacağı, anabilim/anasanat dalının önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(4) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Tezli yüksek lisans programı, toplam 21 ulusal krediden ve 60 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla en az yedi ders, seminer, uzmanlık alan dersi ve tez çalışması olmak üzere en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Seminer, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasının ulusal kredisi yoktur; seminer, uzmanlık alan dersi ve tez çalışması, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri tezli yüksek lisans programına dâhil edilmez.

(5) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Öğrencinin tezli yüksek lisans programı kapsamında alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile Üniversitedeki diğer lisansüstü programlar ya da diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınan bu dersler seçmeli ders kapsamında değerlendirilir.

(6) Yabancı dilde lisansüstü programlar, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulunun kararıyla açılabilir.

(7) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Öğrenci, tez danışmanı atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl için uzmanlık alan dersine ve tez önerisinin kabulünden sonra her yarıyıl için tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(8) Tezli yüksek lisans programı, ikinci öğretim programı olarak yürütülebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 12- (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezli yüksek lisans

programları için de geçerli olmak üzere; 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(2) Güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde tezli yüksek lisans programında öğrenci ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puan almak zorundadır.

(3) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, yabancı dil puanı istenildiği takdirde taban puanın belirlenmesinde ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı gerekir. Bu durumda Ankara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil sınavı veya ÖSYM tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ulusal veya uluslararası sınavlardan alınan puanlar geçerlidir. Öğretim dili Türkçe olan ve sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden konservatuvar ile güzel sanatlar anabilim/anasanat dallarındaki programlara başvurularda, Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla; düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda, engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda, engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, rett sendromu, asperger sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda, başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar Senato tarafından belirlenen yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(4) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olan Türk uyruklu adayların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanıma belgesine de sahip olmaları gerekir ve lisans mezuniyet not ortalamasının, ikinci öğretimde yürütülen tezli yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere; 4,00 katsayı üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

(5) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde lisans mezunu adaylardan başvuranlar için ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si ve yazılı ve/veya mülakat sınavı sonucunun %30'u (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %15'i ve mülakat sınavı sonucunun %15'i) dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır. Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarından tezli yüksek lisans programlarına başvurularda adayın ALES puanı 70 olarak kabul edilir.

(6) ALES puanı şartı aranmayan tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede lisans mezuniyet not ortalamasının %50'si ve yazılı ve/veya mülakat sınavı sonucunun %50'si (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %25'i ve mülakat sınavı sonucunun %25'i) dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 65 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(7) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Bilimsel değerlendirmede yazılı veya mülakat sınavından 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir. Yazılı ve mülakat sınavları birlikte yapıldığında bilimsel değerlendirme sınavlarının her birinden 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir; önce yapılan sınavdan en az 50 puan alamayan adaylar bir sonraki sınava alınmaz. Mülakat sınavlarının yapılması durumunda jüri üyelerinin onayladığı bir tutanak hazırlanır.

(8) Özel yetenek ile öğrenci kabul eden tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ile birlikte portfolyo/performans sınavı sonucu da değerlendirilebilir. Programa kabulde esas alınan puan oluşturulurken yazılı sınav, mülakat sınavı ve portfolyo/performans sınavı eşit ağırlıklıdır. Yazılı sınav, mülakat sınavı ve/veya portfolyo/performans sınavı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavında/sınavlarında 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya katılır. Mülakat sınavının yapılması durumunda

jüri üyelerinin onayladığı bir tutanak hazırlanır. Performans sınavının yapılması durumunda görüntü kaydı alınır.

(9) Adaylarda aranacak ALES puanı ve türü ile yabancı dil puanı, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü kurulunda karara bağlanır ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(10) Tezli yüksek lisans programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilanda öngörülen usule uygun olarak, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(11) Tezli yüksek lisans programlarına başvuru şartını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklerler:

a) Lisans diplomasının aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans ve/veya yüksek lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanıma belgesinin aslı veya onaylı örneği.

b) ALES sonuç belgesi (Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuvarının enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmez. Ancak ilgili birimin önerisi üzerine Senato kararı ile ALES puanı istenebilir; bu durumda taban puan Senato tarafından belirlenir).

c) Yabancı dil belgesi.

ç) Diplomaya esas teşkil eden, lisans mezuniyet not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesi.

d) Başvuru şartlarında istenmişse referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 13- (1) Tezli yüksek lisans başvurularını değerlendirmek ve yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavını gerçekleştirmek üzere, enstitü yönetim kurulu, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından en az üç asıl üye, iki yedek üyeden oluşan bir jüri belirler. Jüri, adayları 12 nci maddeyi dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların lisansüstü programa kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar, enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 14- (1) Tezli yüksek lisans programının süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyılta tamamlanır. Kayıtlı olduğu programın tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrencinin süresinden önce mezun olmasına, ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayamayan, azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması ve değişikliği

MADDE 15- (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını ve çalışmak istediği alanı, tez danışmanı tercihini de dikkate alarak öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından, ihtiyaç hâlinde öncelikli olarak enstitü bünyesindeki anabilim dallarından olmak üzere Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Öğrenci tez danışmanı ile beraber belirlediği tez konusu doğrultusunda hazırladığı tez önerisini, tez danışmanı ve anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararı ile enstitüye sunar. Tez danışmanı ve tez önerisi enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir.

(2) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından Üniversite içinden ya da başka bir kurumdan en az doktora derecesine sahip kişiler ikinci/eş tez danışmanı olarak atanabilir.

(3) Tez danışmanı, enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl ve yaz döneminde danışmanı olduğu öğrenci için, tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak kadrosunun bulunduğu anabilim/anasanat dalında, program açılmamış ise öğrencinin bulunduğu anabilim/anasanat dalında uzmanlık alan dersi açar. Her öğrenci, açılan uzmanlık alan dersini almakla

yükümlüdür. Uzmanlık alan dersine ilişkin ilkeler, enstitü kurulunca kararlaştırılır ve enstitü yönetim kurulunca uygulanır.

(4) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Öğrencinin tez danışmanı değişikliği talebi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Tez danışmanının bir öğrencinin danışmanlığından çekilme talebi de gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Her iki durumda da yeni tez danışmanı, anabilim/anasanat dalı akademik kurulu tarafından enstitüye önerilir. Tez danışmanı değişikliği talebi tez aşamasında olursa mevcut tez danışmanı ve önerilen tez danışmanı ile öğrencinin onayı olmak zorundadır. Tez danışmanı değişikliği talebi üzerine anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun bir ay içinde danışman önerisinde bulunmaması durumunda enstitü yönetim kurulu ilgili anabilim/anasanat dalı içinden bir öğretim üyesini re'sen danışman olarak atayabilir.

(5) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Tez danışmanı; Üniversitedeki görevinden ayrılması, başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi, emekli olması veya altı ay ya da daha uzun süreli Üniversite dışında görevlendirilmesi ya da izinli/raporlu olması durumunda ikinci/eş tez danışmanı olarak devam edebilir, öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından, ihtiyaç hâlinde öncelikli olarak enstitü bünyesindeki anabilim dallarından olmak üzere Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanı yeni danışman olarak atanır.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 16- (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, tezini ilgili enstitü kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından onaylanan yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Yüksek lisans tezinin savunulmasından önce öğrenci, tezin dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını ve tezden üretmiş olduğu taslak makaleyi tez danışmanına teslim eder. Düzeltme verilen tezlerde ise öğrenci, tezini tamamlayarak düzeltilmiş dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin yazım kurallarına uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ve taslak makalenin dergiye gönderilmek üzere yeterli olduğu onayı ile birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararıyla belirlenmiş olan tez jüri önerisini, tez nüshalarını ve intihal yazılım programı raporunu anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Öğrenci tezden yayın üretmiş ya da yayımlanmak üzere herhangi bir dergiye tezden üretilmiş bir yayın göndermiş ise taslak makale koşulundan muaf tutulur. Enstitü, söz konusu tez ve teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu jüri üyelerine gönderir. Jüri üyelerinin rapordaki verileri dikkate alarak yapacağı inceleme sonucunda intihal saptamaları durumunda gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere raporlar enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Asıl jüri ile beraber Üniversite içinden ve dışından birer öğretim üyesi yedek jüri olarak belirlenir. Jüri; Üniversite içinden asıl jüri üyelerinden biri katılamadığında Üniversite içinden belirlenen yedek jüri üyesinin, Üniversite dışından asıl jüri üyesinin katılamaması durumunda da Üniversite dışından atanan yedek jüri üyesinin katılımı ile toplanır. Üniversite içinden en az bir ve Üniversite dışından en az bir jüri üyesinin katılımının sağlanamaması durumunda jüri toplanamaz ve on beş gün içerisinde yeni bir savunma tarihi belirlenir. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci/eş tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavının yapılacağı gün, saat ve yer ilan edilir ve sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açılır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Anasanat dalı öğrencileri, tezlerini savunmanın yanı sıra özgün çalışmalarını/performanslarını da jüri üyeleri önünde ve halka açık olarak sunar.

(5) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında oy çokluğu ile kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Alınan kararı öğrenciye ve dinleyicilere açıklar. Karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yaparak ve düzeltilen teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak, aynı jüri önünde yeniden tez savunma sınavına girer. Zorunlu nedenlerle aynı jürinin oluşturulamaması durumunda anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunca farklı jüri üyeleri görevlendirilmek suretiyle oluşturulan yeni jüri önünde savunma sınavı yapılır. Bu savunma sınavı sonunda da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Kabul edilen tezlerde, tezin kabul/onay sayfasında tez danışmanının ve diğer jüri üyelerinin isimleri ve ıslak imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, tezi başarısız bulan jüri üyesi/üyeleri de kabul/onay sayfasını imzalar. Tezi başarısız bulan üye/üyeler ret gerekçelerini raporlaştırarak enstitüye sunar.

(9) İlgili anabilim dalında tezsiz yüksek lisans programı var ise ve yüksek lisans tezi reddedilen öğrenci talepte bulunmuşsa, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 17- (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve mezuniyet için gerekli diğer şartları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç nüshasını ve dijital kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi enstitünün tez yazım kılavuzunda belirtilen şekil şartları yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu, talep edilmesi durumunda teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu şartları yerine getirmeyen öğrenci, şartları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet için gerekli diğer şartları da sağlamak kaydıyla, mezuniyet tarihi tezin savunma sınavı jürisi tarafından imzalı nüshasının ilgili enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir nüshası dijital olarak, bilimsel araştırma ve çalışmaların hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

(4) **(Ek:RG-30/7/2025-32971)¹** Mezuniyetten sonra öğrencinin evlilik nedeniyle veya mahkeme kararıyla kimlik bilgilerinde ya da nüfus kaydını ilgilendiren diğer bilgilerde değişiklik olması durumunda, talebi doğrultusunda diploması henüz hazırlanmamışsa yeni bilgilerle düzenlenir. Diploması önceden hazırlanmış ve teslim edilmiş ise diploma/belge üzerindeki değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır. İmza onayı tamamlanan e-imzalı diplomalarda ise diploma/belge yeniden düzenlenmez ancak yapılması talep edilen değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır.

Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 18- (1) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş izni ve süresi ile ilgili karar, anabilim/anasanat dallarının önerisi üzerine enstitü yönetim kurullarınca verilir.

(2) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar yapılabilir.

(3) Aynı anabilim/anasanat dalında yer alan tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci, tezsiz yüksek lisans programı için gerekli kredileri tamamlamak zorundadır. Tezsiz yüksek lisans programına geçiş yapan öğrenci, program kapsamındaki zorunlu ders/dersler şartını sağlamakta yükümlüdür.

(4) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için tezsiz yüksek lisans programında verilen azami süreyi aşamaz.

(5) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçebilmek için, anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile genel akademik başarı not ortalaması barajı da konulabilir.

(6) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş bir kez yapılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 19- (Değişik:RG-30/7/2025-32971)¹

(1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşma için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci için toplam 21 ulusal krediden ve 70 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla en az yedi ders, seminer, uzmanlık alan dersi, yeterliğe hazırlık çalışması ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Bu programda öğrencinin alabileceği derslere ait azami ulusal kredi ve AKTS kredisi birimin enstitü kurulunda karara bağlanabilir. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri doktora programına dâhil edilmez. Doktora programından mezun olmak için 27 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyan yayın/yayınlar yapmak gerekir.

(3) Doktora programı, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci için en az 42 ulusal kredilik 14 ders, en az iki seminer, uzmanlık alan dersi, yeterliğe hazırlık çalışması, tez çalışması, diğer öğrenim etkinlikleri olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Bu programda öğrencinin alabileceği derslere ait azami ulusal kredi ve AKTS kredisi birimin enstitü kurulunda karara bağlanabilir. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri doktora programına dâhil edilmez. Doktora programından mezun olmak için 27 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyan yayın/yayınlar yapmak gerekir.

(4) Nükleer Bilimler Enstitüsü ile Adli Bilimler Enstitüsü doktora programlarında öğrenim gören doktora öğrencilerinin mezuniyet şartı olarak, tez danışmanının yazılı beyanı ile, tez konusu ile ilişkili olmak üzere, tercihen tez danışmanının yürütücülüğünde, Üniversite sahipliğinde veya Üniversitenin katılım sağladığı Ar-Ge nitelikli bir projede (TÜBİTAK, BAP, UAEA, AB, TÜBA, TÜSEB, SANTEZ, üniversite-sanayi iş birliği ve benzeri) en az bursiyer veya araştırmacı statüsünde yer almış olması gerekmektedir.

(5) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenci için en fazla dört ders seçilebilir.

(6) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(7) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(8) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(9) Öğrenci, tez danışmanı atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl için uzmanlık alan dersine ve yeterlik sınavından sonra her yarıyıl için tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(10) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(11) ALES'ten en az 55 puanı sağlayarak yüksek lisans eğitimine başlayan öğrenci, yüksek lisans eğitimini tamamladıktan sonra en fazla bir yarıyıl ara vererek doktora programına başvurmuşsa yeni bir ALES puanı getirebileceği gibi yüksek lisans programına girerken geçerli olan ALES puanını da kullanabilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 20- (1) Doktora programlarına başvuruda bulunacak adayların aşağıdaki şartları sağlamış olması gerekir:

a) Tezli yüksek lisans diploması ile başvuran adayların yüksek lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak şartıyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puana sahip olmaları gerekir.

b) Lisans derecesiyle bütünleşik/lisans sonrası doktora programına başvuran adayların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak şartıyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puana sahip olmaları gerekir.

c) Tıp, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olan fen ve dört yıllık eczacılık fakültesi mezunu adayların, lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurdukları programın puan türünde en az 55 puandan az olmamak şartıyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri puana sahip olmaları gerekir.

ç) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve 50'den az olmamak şartıyla TUS'tan alınmış temel tıp puanına veya ALES'in sayısal puan türünde 55'ten az olmamak şartıyla ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, TUS'ta temel tıp bilimleri testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Diş hekimliği fakültesi mezunu olup doktora programlarına başvurabilmek için lisans diplomasına ve 50'den az olmamak şartıyla DUS'tan alınmış puana veya ALES'in sayısal puan türünde 55'ten az olmamak şartıyla ALES puanına sahip olmaları gerekir.

d) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olmak şartıyla tezsiz yüksek lisans diplomasına sahip adayların yüksek lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES'ten başvurdukları programın puan türünde en az 55 puandan az olmamak şartıyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

e) Yabancı ülkelerdeki lisans veya tezli yüksek lisans programından mezun olan Türk uyrukluların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanım belgesi de almaları gerekir.

(2) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından eşdeğer bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

(3) Doktora programına başvuracak olan adayların programa kabulünde, ALES puanı, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucu aşağıdaki esaslara göre değerlendirilir:

a) Değerlendirmede ALES puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si, yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30'u (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %15'i ve mülakat sınavı sonucunun %15'i) dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

b) Temel tıp bilimleri programlarına başvuran tıp fakültesi mezunları için ALES veya TUS temel tıp puanı dikkate alınır. Değerlendirmede ALES veya TUS temel tıp puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalamasının %20'si, yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30'u (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %15'i ve mülakat sınavı sonucunun %15'i) dikkate alınarak, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

c) Diş hekimliği fakültesi mezunları için ALES veya DUS puanı dikkate alınır. Değerlendirmede ALES veya DUS puanının %50'si, lisans veya yüksek lisans not ortalamasının %20'si, yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30'u (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %15'i ve mülakat sınavı sonucunun %15'i) dikkate alınarak, anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

ç) (Değişik:RG-30/7/2025-32971)¹ Bilimsel değerlendirmede yazılı veya mülakat sınavından 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir. Yazılı ve mülakat sınavları birlikte yapıldığında bilimsel değerlendirme sınavlarının her birinden 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir; önce yapılan sınavdan en az 50 puan alamayan adaylar bir sonraki sınava alınmaz. Mülakat sınavlarının yapılması durumunda jüri üyelerinin onayladığı bir tutanak hazırlanır.

d) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuvarının enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenebilir.

e) Özel yetenek ile öğrenci kabul eden doktora programlarına öğrenci kabulünde; yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ile birlikte portfolyo/performans sınavı sonucu da değerlendirilebilir. Programa kabulde esas alınan puan oluşturulurken yazılı sınav, mülakat sınavı ve portfolyo/performans sınavı eşit ağırlıklıdır. Yazılı sınav, mülakat sınavı ve/veya portfolyo/performans sınavı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavında/sınavlarında 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya katılır. Mülakat sınavının yapılması durumunda jüri üyelerinin onayladığı bir tutanak hazırlanır. Performans sınavının yapılması durumunda görüntü kaydı alınır.

(4) Doktora programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilanda öngörülen usule uygun olarak, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(5) Doktora programlarına başvuru şartlarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri ekler:

a) Lisans veya yüksek lisans mezuniyet belgesinin aslı veya onaylı örneği veya e-Devlet üzerinden alınmış örneği; yabancı ülkelerdeki lisans veya yüksek lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanıma belgesinin aslı veya onaylı örneği.

b) ALES sonuç belgesi, (Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuvarının enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmez. Ancak ilgili birimin önerisi üzerine Senato kararı ile ALES puanı istenebilir; bu durumda taban puan Senato tarafından belirlenir).

c) Yabancı dil belgesi.

ç) Lisans ve yüksek lisans mezuniyet derecesini gösterir not döküm belgesinin onaylı örneği.

d) Başvuru şartlarında istenmişse referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 21- (1) Doktora başvurularını değerlendirmek ve yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavını gerçekleştirmek üzere, enstitü yönetim kurulu, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından en az üç asıl üye, iki yedek üyeden oluşan bir jüri belirler. Jüri, adayları 20 nci maddenin üçüncü fıkrasını dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların doktora programına kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 22- (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. Kayıtlı olduğu programın tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrencinin süresinden önce mezun olmasına, ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması ve değişikliği

MADDE 23- (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını ve çalışmak istediği alanı, tez danışmanı tercihini de dikkate alarak öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından, ihtiyaç hâlinde öncelikli olarak enstitü bünyesindeki anabilim dallarından olmak üzere Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı önerisi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Diş hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(2) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından Üniversite içinden ya da başka bir kurumdaki en az doktora derecesine sahip kişiler ikinci/eş tez danışmanı olarak atanabilir.

(3) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Öğrencinin tez danışmanı değişikliği talebi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Tez danışmanın bir öğrencinin danışmanlığından çekilme talebi de gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Her iki durumda da yeni tez danışmanı, anabilim/anasanat dalı akademik kurulu tarafından enstitüye önerilir. Tez danışmanı değişikliği talebi tez aşamasında olursa mevcut tez danışmanı ve önerilen tez danışmanı ile öğrencinin onayı olmak zorundadır. Tez danışmanı değişikliği talebi üzerine anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun bir ay içinde danışman önerisinde bulunmaması durumunda enstitü yönetim kurulu ilgili anabilim/anasanat dalı içinden bir öğretim üyesini re'sen danışman olarak atayabilir.

(4) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Tez danışmanı, Üniversitedeki görevinden ayrılması, başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi, emekli olması veya altı ay ya da daha uzun süreli Üniversite dışında görevlendirilmesi ya da izinli/raporlu olması durumunda ikinci/eş tez danışmanı olarak devam edebilir. Öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından, ihtiyaç hâlinde öncelikli olarak enstitü bünyesindeki anabilim dallarından olmak üzere Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanı yeni danışman olarak atanır.

Yeterlik sınavı

MADDE 24- (1) Yeterlik sınavı, zorunlu ve seçmeli derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesi amacıyla yapılır. Bir öğrenci bir eğitim-öğretim yılında en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Geçerli bir mazereti olmaksızın yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından

düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi, en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, tez danışmanı dâhil beş öğretim üyesinden oluşur.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm hâlinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yeterlik sözlü sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında 41 inci maddeye göre işlem yapılır. Sınav jürisi, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna oy çokluğu ile karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu bölüm/bölmülerden bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Yazılı sınavı başarılı, sözlü sınavdan başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyıldaki doğrudan sözlü sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 25- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmasına rehberlik etmek görevini üstlenen ve biri tez danışmanı olmak üzere ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci/eş tez danışmanının atanması durumunda ikinci/eş tez danışmanı dilerse oy hakkı olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 26- (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, hazırlamış olduğu tez önerisini sözlü savunmadan en az on beş gün önce tez izleme komitesi üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne, düzeltilmesine veya reddine oy çokluğu ile karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde oy çokluğu ile verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci, başarısız sayılarak tez önerisi enstitü yönetim kurulunca reddedilir.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir tez danışmanı ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı tez danışmanı ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez izleme komitesi, tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez savunma sınavı yapılıncaya kadar ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında en az birer kez olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az on beş gün önce tez izleme komitesi üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda ilgili dönemde yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı sunulur. Öğrencinin tez çalışması, tez izleme komitesi tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(6) Tez izleme komitesi toplantısına geçerli bir mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci başarısız sayılır. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlanması

MADDE 27- (Değişik:RG-30/7/2025-32971)¹

(1) Doktora programındaki bir öğrenci, tezini ilgili enstitü kurulunun önerisi ile Senato tarafından onaylanan yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Tez savunma sınavı jürisinin kurulabilmesi ve doktora öğrencisinin tez savunma sınavına girebilmesi için, aşağıdaki yayın şartlarının yerine getirildiğinin öğrenci tarafından belgelenmesi ve ilgili belgelerin, tez danışmanının onayı üzerine anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderilmesi gerekir:

a) Üniversitenin sosyal bilimler, eğitim bilimleri ve güzel sanatlar alanlarında; doktora öğrencisinin mezun olabilmesi için, doktora öğrenimi sürecinde, yayımlandığı yıl Web of Science (All Databases) veya Scopus kapsamındaki dergilerde tez çalışmasından üretilen veya doktora eğitimi alınan alanda hazırlanan bir özgün araştırma/derleme makalesinin veya TR-Dizinde taranan dergilerde iki özgün araştırma/derleme makalesinin yayımlanmış olması gerekir. Vaka, teknik not, editöre mektup, short communications ve brief communications, mezuniyet şartı olan makale/makaleler kapsamında yer almaz. Makalenin/makalelerin yayımlanmış veya DOI numarası almış olması (yayına kabul sonrası) gerekir. Makalenin tez çalışmasından üretilmesi durumunda öğrencinin makalede ilk isim olması gerekir. Mezuniyet şartı olarak sunulan makalede/makalelerde ilgili enstitünün adı yazılır. Mezuniyet sonrasında doktora tezinden makale/makaleler üretilmesi durumunda da tezin yürütüldüğü enstitünün adı yazılır. Doktora programına ön/ilk başvuru esnasında tezden makale/makaleler üretilmesinin ve bu makalede/makalelerde Üniversitenin ve ilgili enstitü adının yazılmasının kabulüne ilişkin başvuran/aday öğrenciden bir taahhütname alınır.

b) Üniversitenin fen bilimleri ve sağlık bilimleri alanlarında; doktora öğrencisinin mezun olabilmesi için, doktora öğrenimi sürecinde, yayımlandığı yıl Web of Science (SCI Expanded veya SSCI) kapsamındaki dergilerde tez çalışmasından üretilen en az bir veya Web of Science (SCI Expanded veya SSCI) kapsamındaki dergilerde doktora eğitimi alınan alanda hazırlanan en az iki özgün araştırma/derleme makalesinin yayımlanmış olması gerekir. Vaka, teknik not, editöre mektup, short communications ve brief communications, mezuniyet şartı olan makale/makaleler kapsamında yer almaz. Makalenin/makalelerin yayımlanmış veya DOI numarası almış olması (yayına kabul sonrası) gerekir. Makalenin tez çalışmasından üretilmesi durumunda öğrencinin makalede ilk isim olması gerekir. Mezuniyet şartı olarak sunulan makalede/makalelerde Üniversitenin ve ilgili enstitünün adı yazılır. Mezuniyet sonrasında doktora tezinden makale/makaleler üretilmesi durumunda da tezin yürütüldüğü enstitünün adı yazılır. Doktora programına ön/ilk başvuru esnasında tezden makale/makaleler üretilmesinin ve bu makalede/makalelerde ilgili enstitü adının yazılmasının kabulüne ilişkin başvuran/aday öğrenciden bir taahhütname alınır.

c) Üniversitenin enstitülerinin tüm alanlarında; iki veya daha fazla doktora öğrencisinin isminin bulunduğu (a) ve (b) bentlerinde öngörülen yayın, diğer öğrencilerden feragat yazısı almak şartıyla, sadece bir doktora öğrencisinin mezuniyet şartı olarak kabul edilir.

(3) Doktora tezinin savunulmasından önce öğrenci, tezin dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını ve tezden üretmiş olduğu taslak makaleyi tez danışmanına teslim eder. Düzeltme verilen tezlerde ise öğrenci, tezini tamamlayarak düzeltilmiş dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin yazım kurallarına uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ve taslak makalenin dergiye gönderilmek üzere yeterli olduğu onayı ile birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararıyla belirlenmiş olan tez jüri önerisini, tez nüshalarını ve intihal yazılım programı raporunu anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Öğrenci tezden yayın üretmiş ya da yayımlanmak üzere herhangi bir dergiye tezden üretilmiş bir yayın göndermiş ise taslak makale koşulundan muaf tutulur. Enstitü, söz konusu tez ve teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak jüri üyelerine gönderir. Jüri üyelerinin rapordaki verileri dikkate alarak yapacağı inceleme sonucunda intihal saptamaları durumunda gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere raporlar enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(4) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(5) Doktora tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Asıl jüri ile beraber Üniversite içinden ve dışından birer öğretim üyesi yedek jüri olarak belirlenir. Jüri; Üniversite içinden asıl jüri üyelerinden biri katılamadığında Üniversite içinden belirlenen yedek jüri üyesinin, Üniversite dışından asıl jüri üyesinin katılamaması durumunda da Üniversite dışından atanan yedek jüri üyesinin katılımı ile toplanır. Üniversite içinden en az bir ve Üniversite dışından en az bir jüri üyesinin katılımının sağlanamaması durumunda jüri toplanamaz ve on beş gün içerisinde yeni bir savunma tarihi belirlenir. Varsa ikinci/eş tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavının yapılacağı gün, saat ve yer ilan edilir ve sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunması sınavında jüri üyeleri biniş giyerler.

(7) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında oy çokluğu ile kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Alınan kararı öğrenciye ve dinleyicilere açıklar. Tezi kabul edilen öğrenci başarılı olarak değerlendirilir. Tez savunma sınavında başarılı olan öğrenciye biniş giydirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak ve düzeltilen teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak, aynı jüri önünde yeniden tez savunma sınavına girer. Zorunlu nedenlerle aynı jürinin oluşturulamaması durumunda anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunca farklı jüri üyeleri görevlendirilmek suretiyle oluşturulan yeni jüri önünde savunma sınavı yapılır. Bu savunma sınavı sonunda da başarısız bulunan veya haklı ve geçerli bir mazereti olmaksızın savunma sınavına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Kabul edilen tezlerde, tezin kabul/onay sayfasında tez danışmanının ve diğer jüri üyelerinin isimleri ve ıslak imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, tezi başarısız bulan jüri üyesi/üyeleri de kabul/onay sayfasını imzalar. Tezi başarısız bulan üye/üyeler ret gerekçelerini raporlaştırarak enstitüye sunar.

Doktora diploması

MADDE 28- (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer şartları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç nüshasını ve dijital kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi enstitünün tez yazım kılavuzunda belirtilen şekil şartları yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu şartları yerine getirmeyen öğrenci, şartları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet için gerekli diğer şartları da sağlamak kaydıyla, mezuniyet tarihi, tezin savunma sınavı jürisi tarafından imzalı nüshasının ilgili enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin dijital kopyası, bilimsel araştırma ve çalışmaların hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

(4) **(Ek:RG-30/7/2025-32971)**¹ Mezuniyetten sonra öğrencinin evlilik nedeniyle veya mahkeme kararıyla kimlik bilgilerinde ya da nüfus kaydını ilgilendiren diğer bilgilerde değişiklik olması

durumunda, talebi doğrultusunda diploması henüz hazırlanmamışsa yeni bilgilerle düzenlenir. Diploması önceden hazırlanmış ve teslim edilmiş ise diploma/belge üzerindeki değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır. İmza onayı tamamlanan e-imzalı diplomalarda ise diploma/belge yeniden düzenlenmez ancak yapılması talep edilen değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır.

Doktora programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 29- (1) Doktora programından tezli ve varsa tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş izni ve süresi ile ilgili karar, anabilim/anasanat dallarının önerisi üzerine enstitü yönetim kurullarınca verilir.

(2) Lisans derecesi ile doktora programından tezli yüksek lisans veya tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için hangi yüksek lisans programına başvurduysa o programda verilen azami süreyi aşamaz.

(3) Lisans derecesi ile doktora programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş bir kez yapılır.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş olan ve 21 ulusal/60 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla en az yedi dersini ve en az bir seminerini başarı ile tamamlamış bir öğrenci, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tezli yüksek lisans programına geçerek tez aşamasından devam edebilir.

(5) İlgili anabilim dalında tezsiz yüksek lisans programı var ise lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara ya da doktora tezinde başarılı olamayanlara, tezsiz yüksek lisans için gerekli asgari kredi yükü, dönem projesi ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, talep etmeleri durumunda tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 30- (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci için toplam 21 ulusal krediden ve 70 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla en az yedi ders, uzmanlık alan dersi, uygulamalar ile sanatta yeterlik tezi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışmalar olmak üzere toplam en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Bu programda öğrencinin alabileceği derslere ait azami ulusal kredi ve AKTS kredisi birimin enstitü kurulunda karara bağlanabilir. Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile öğrenciye bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin kredileri sanatta yeterlik programına dâhil edilmez. Sanatta yeterlik programından mezun olmak için 27 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyan yayın/yayınlar yapmak gerekir.

(3) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci için en az 42 ulusal kredilik on dört ders, uygulamalar ile sanatta yeterlik tezi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışmalar olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Sanatta yeterlik programından mezun olmak için 27 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyan yayın/yayınlar yapmak gerekir.

(4) İlgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenci en fazla dört ders seçebilir.

(5) Sanatta yeterlik programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(6) Lisans dersleri, ders yüküne ve sanatta yeterlik programı kredisine sayılmaz.

(7) Öğrenci, tez danışmanı atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl için uzmanlık alan dersine ve tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

Başvuru ve kabul

MADDE 31- (1) Sanatta yeterlik programına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde 80 puandan az olmamak şartıyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puana sahip olmaları gerekir.

(2) Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuran adayların yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri olması gerekir.

(3) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuran adayların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri olması gerekir.

(4) Yabancı ülkelerdeki lisans veya yüksek lisans programından mezun olan Türk uyruklu öğrencilerin Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanıma belgesi de almaları gerekir. Sanatta yeterlik programına başvuracak olan adayların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat/portfolyo/performans sınavı incelemesi sonucu da değerlendirilir. Değerlendirmede ALES puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans ortalamasının %20'si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat/portfolyo/performans sınavı incelemesi sonucunun %30'u (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %15'i ve mülakat/portfolyo/performans sınavı sonucunun %15'i) dikkate alınarak, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(5) ALES puanı şartı aranmayan sanatta yeterlik programına başvuracak olan adaylarda lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat/portfolyo/performans sınavı sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede lisans mezuniyet not ortalamasının %50'si ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat/portfolyo/performans sınavı sonucunun %50'si (birlikte yapıldığında yazılı sınav sonucunun %25'i ve mülakat/portfolyo/performans sınavı sonucunun %25'i) dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(6) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)¹** Bilimsel değerlendirmede yazılı veya mülakat/portfolyo/performans sınavından 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir. Yazılı ve mülakat/portfolyo/performans sınavları birlikte yapıldığında bilimsel değerlendirme sınavlarının her birinden 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar sıralamaya dâhil edilir; önce yapılan sınavdan en az 50 puan alamayan adaylar bir sonraki sınava alınmaz. Mülakat/portfolyo/performans sınavlarının yapılması durumunda jüri üyelerinin onayladığı bir tutanak hazırlanır.

(7) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato karar verir. Öğretim dili Türkçe olan ve sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden konservatuvar ile güzel sanatlar anabilim/anasanat dallarındaki programlara başvurularda, Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla; düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda, engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda, engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, rett sendromu, asperger sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda, başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar Senato tarafından belirlenen yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(8) ALES'e eşdeğer ve Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınav için ilan edilen eşdeğer puanlar, Senato

kararı ile yükseltilebilir. Ancak enstitülerdeki, Güzel Sanatlar Fakültesi ile Devlet Konservatuvarına ilişkin anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(9) Sanatta yeterlik programlarına başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, ilanda öngörülen usule uygun olarak, ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(10) Sanatta yeterlik programlarına başvuru şartlarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri programı belirterek, dilekçelerine aşağıdaki belgeleri eklerler:

a) ALES sonuç belgesi.

b) Yabancı dil belgesi.

c) Lisans veya yüksek lisans mezuniyet belgesinin aslı veya onaylı örneği veya e-Devlet üzerinden alınmış örneği; yabancı ülkelerdeki lisans veya yüksek lisans programından mezun olanların diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanıma belgesinin aslı veya onaylı örneği.

ç) Lisans ve yüksek lisans mezuniyet derecesini gösterir not döküm belgesinin onaylı örneği.

d) Başvuru şartlarında istenmiş referans mektubu.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 32- (1) Sanatta yeterlik başvurularını değerlendirmek ve yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı gerçekleştirmek üzere, enstitü yönetim kurulu, enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından üç asıl üye, iki yedek üyeden oluşan bir jüri belirler. Jüri, adayları 31 inci maddeyi dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların lisansüstü programa kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Süre

MADDE 33- (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadıklarına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup, azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. Kayıtlı olduğu programın tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrencinin süresinden önce mezun olmasına ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak sanatta yeterlik tezi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı/danışman atanması ve değişikliği

MADDE 34- (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu, her öğrencinin ders ve uygulama seçimi ile sanatta yeterlik tezi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışmalarının yürütülmesi için tez danışmanı/danışman tercihinin de dikkate alınarak öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim/anasanat dalı öğretim üyeleri arasından, ihtiyaç hâlinde öncelikli olarak enstitü bünyesindeki anabilim/anasanat dallarından olmak üzere Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını/danışmanı en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı/danışman önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Sanatta yeterlik programlarında sanatta yeterlik tezi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışmaların yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir.

(2) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Sanatta yeterlik tezinin niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından Üniversite içinden ya da başka bir kurumdan en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişiler ikinci/eş tez danışmanı olarak atanabilir.

(3) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Öğrencinin tez danışmanı/danışman değişikliği talebi gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Tez danışmanının/danışmanın bir öğrencinin danışmanlığından çekilme talebi de gerekçesiyle birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır. Her iki durumda da yeni tez danışmanı anabilim/anasanat dalı akademik kurulu tarafından enstitüye önerilir. Tez danışmanı/danışman değişikliği talebi tez aşamasında olursa mevcut tez danışmanı ve önerilen tez danışmanı ile öğrencinin onayı olmak zorundadır. Tez danışmanı değişikliği talebi üzerine anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun bir ay içinde danışman önerisinde bulunmaması durumunda enstitü yönetim kurulu ilgili anabilim/anasanat dalı içinden bir öğretim üyesini re'sen danışman olarak atayabilir.

(4) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Tez danışmanı, Üniversitedeki görevinden ayrılması, başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi, emekli olması veya altı ay ya da daha uzun süreli Üniversite dışında görevlendirilmesi ya da izinli/raporlu olması durumunda ikinci/eş tez danışmanı olarak devam edebilir. Öğrencinin kayıtlı bulunduğu anabilim dalı öğretim üyeleri arasından, ihtiyaç hâlinde öncelikli olarak enstitü bünyesindeki anabilim dallarından olmak üzere Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanı yeni danışman olarak atanır.

Sanatta yeterlik çalışmalarının sonuçlanması

MADDE 35- (1) Sanatta yeterlik tezi hazırlayan öğrenci sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metnini ilgili enstitü kurulunun önerisi ile Senato tarafından onaylanan yazım kurallarına uygun biçimde yazarak; sanatta yeterlik tezi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Sanatta yeterlik tezinin savunulmasından önce öğrenci, tezin dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını ve tezden üretmiş olduğu taslak makaleyi tez danışmanına teslim eder. Düzeltme verilen tezlerde ise öğrenci, tezini tamamlayarak düzeltilmiş dijital kopyası ile birlikte istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin yazım kurallarına uygun ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ve taslak makalenin dergiye gönderilmek üzere yeterli olduğu onayı ile birlikte anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararıyla belirlenmiş olan tez jüri önerisini, tez nüshalarını ve intihal yazılım programı raporunu anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Öğrenci tezden yayın üretmiş ya da yayımlanmak üzere herhangi bir dergiye tezden üretilmiş bir yayın göndermiş ise, taslak makale koşulundan muaf tutulur. Enstitü söz konusu tez ve teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak jüri üyelerine gönderir. Jüri üyelerinin rapordaki verileri dikkate alarak yapacağı inceleme sonucunda intihal saptamaları durumunda gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere raporlar enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik tezinin tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Sanatta yeterlik jürisi, tez danışmanı ve enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere tez danışmanı dâhil beş kişiden oluşur. Asıl jüri ile beraber Üniversite içinden ve dışından birer öğretim üyesi yedek jüri olarak belirlenir. Jüri; Üniversite içinden asıl jüri üyelerinden biri katılamadığında Üniversite içinden belirlenen yedek jüri üyesinin, Üniversite dışından asıl jüri üyesinin katılamaması durumunda da Üniversite dışından atanan yedek jüri üyesinin katılımı ile toplanır. Üniversite içinden en az bir ve Üniversite dışından en az bir jüri üyesinin katılımının sağlanamaması durumunda jüri toplanamaz ve on beş gün içerisinde yeni bir savunma sınavı tarihi belirlenir. Varsa ikinci/eş tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu sanatta yeterlik tezinin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavının yapılacağı gün, saat ve yer ilan edilir ve sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Tez savunma sınavında jüri üyeleri biniş giyerler.

Öğrenciler, sanatta yeterlik tezlerini savunmanın yanı sıra sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışmalarını/performanslarını da jüri üyeleri önünde ve halka açık olarak sunar.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin sanatta yeterlik tezi ile sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışması/performansı hakkında oy çokluğu ile kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Alınan kararı öğrenciye ve dinleyicilere açıklar. Sanatta yeterlik tezi ile sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışması/performansı kabul edilen öğrenci başarılı olarak değerlendirilir. Tez savunma sınavında başarılı olan öğrenciye biniş giydirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik tezi ile sergi, proje, resital, konser, temsil gibi özgün çalışması/performansı başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak ve düzeltilen sanatta yeterlik tezine ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak, aynı jüri üyeleri önünde yeniden savunma sınavına girer ve özgün çalışmalarını/performanslarını da aynı jüri üyeleri önünde ve halka açık olarak yeniden sunar. Zorunlu nedenlerle aynı jürinin oluşturulmaması durumunda anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunca farklı jüri üyeleri görevlendirilmek suretiyle oluşturulan yeni jüri üyeleri önünde sanatta yeterlik tezi savunma sınavı yapılır. Bu savunma sınavı sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 36- (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer şartları da sağlamak kaydıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının ilgili enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(2) Sanatta yeterlik tez savunmasında başarılı olmak ve diğer şartları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç nüshasını ve dijital kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi enstitünün tez yazım kılavuzunda belirtilen şekil şartları yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu şartları yerine getirmeyen öğrenci, şartları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından sanatta yeterlik tezinin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir nüshası dijital olarak, bilimsel araştırma ve çalışmaların hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

(4) **(Ek:RG-30/7/2025-32971)**¹ Mezuniyetten sonra öğrencinin evlilik nedeniyle veya mahkeme kararıyla kimlik bilgilerinde ya da nüfus kaydını ilgilendiren diğer bilgilerde değişiklik olması durumunda, talebi doğrultusunda diploması henüz hazırlanmamışsa yeni bilgilerle düzenlenir. Diploması önceden hazırlanmış ve teslim edilmiş ise diploma/belge üzerindeki değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır. İmza onayı tamamlanan e-imzalı diplomalarda ise diploma/belge yeniden düzenlenmez ancak yapılması talep edilen değişiklikler diplomanın arka yüzüne ilgili birimlerin imza yetkilileri tarafından tarih ve gerekli açıklamalar yazılarak imzalanır.

Sanatta yeterlik programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 37- (1) Sanatta yeterlik programından varsa tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş izni ve süresi ile ilgili karar, anabilim/anasanat dallarının önerisi üzerine enstitü yönetim kurullarınca verilir.

(2) Sanatta yeterlik programından tezli yüksek lisans veya tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrenci, programı tamamlamak için hangi yüksek lisans programına başvurduysa o programda verilen azami süreyi aşamaz.

(3) Sanatta yeterlik programından tezli veya tezsiz yüksek lisans programlarına geçiş bir kez yapılır.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olan ve 21 ulusal/60 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla en az yedi dersini ve en az bir seminerini başarı ile tamamlamış bir öğrenci, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tezli yüksek lisans programına geçerek tez aşamasından devam edebilir.

(5) İlgili anabilim dalında tezsiz yüksek lisans programı var ise lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara ya da sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara, tezsiz yüksek lisans için gerekli asgari kredi yükü, dönem projesi ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, talep etmeleri durumunda tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Eğitim-Öğretim Esasları

Ders seçimi

MADDE 38- (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrencilerin ders seçimlerine tezsiz yüksek lisansta öğrenci ile birlikte danışmanı, tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlikte ise öğrenci ile birlikte tez danışmanı karar verir. Danışman/tez danışmanı atanmayan öğrenciler için ise, bu görev danışman/tez danışmanı atanıncaya kadar ilgili enstitü anabilim dalı başkanı veya anabilim dalı başkanının enstitüye bildirdiği öğretim üyeleri tarafından yürütülür.

Ders alma ve alınan derslerin kabulü

MADDE 39- (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrenciler, kayıt yaptırdığı programın gerektirdiği toplam kredinin en az yarısını kendi programından almak zorundadır.

(2) Öğrencinin yaz dönemi, özel öğrencilik, yatay geçiş ve daha önceki lisansüstü programlarda aldığı derslerin kabul edilme ve öğrencinin alması gereken toplam krediden düşülmesi şartları danışman/tez danışmanının görüşü ve ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Akademik takvimde belirlenen süre içerisinde ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma, tez danışmanı/danışman onayı ile yapılabilir.

Programlar, sınavlar ve değerlendirme

MADDE 40- (1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim programları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmalar ile ulusal/AKTS kredi toplamıdır.

(2) Bir yarıyıl da hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyesi tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Araştırma yöntemleri dersinin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(4) Lisansüstü öğretim programlarından mezun olan öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş kuramsal veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer etkinlikler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak Senato tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde AKTS ders kredileri hesaplanır.

(5) Bir lisansüstü dersin ulusal kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık kuramsal ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(6) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen kâğıt ortamında yapılan yazılı sınavlar ile proje ve ödevler, tüm öğrencilere eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir öğrenciye farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya dijital olarak saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen ilkelere uyulur.

(7) Öğrencilerin sınavlara girebilmeleri için kuramsal derslerin %70'ine, uygulamaların ve/veya diğer öğrenim etkinliklerinin %80'ine devam etmiş olmaları gerekir. Dersin kuramsal ve uygulamalı olması durumunda bu derste %80 devam şartı aranır. Anabilim dalı akademik kurulu kararı ile ara sınav başarı şartı da aranabilir.

(8) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programına kayıtlı öğrenciler için devam durumu öğrencilerin sisteme girişi, sanal sınıflara katılımı ve öğretim materyallerine erişimi ölçüt alınarak belirlenir. Belirlenen esaslara uymayan öğrenciler, o dersin dönem sonu sınavına giremez.

(9) Uzaktan öğretim programlarında yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için mazeret kabul edilmez.

(10) Dersler ve seminerler kapsamında sunulan ödevler ve diğer etkinliklerin değerlendirilmesinde intihal yazılım programı raporu alınabilir.

Derslerde başarının değerlendirilmesi

MADDE 41- (1) Lisansüstü derslerde yarıyıl içinde yapılan çalışmalar, ara sınavlar ile yarıyıl sonu sınavlarının ağırlıklarının başarı puanına katkısı anabilim/anasanat dalı akademik kurullarınca düzenlenir, her yarıyıl başında ilan edilerek öğrencilere duyurulur.

(2) Başarı puanı 4,00 üzerinden değerlendirilir. Yarıyıl sonu sınavlarında başarılı sayılmak için yüksek lisans öğrencilerinin 4,00 üzerinden en az 2,75; doktora öğrencilerinin ise en az 3,00 almaları gerekir. Yüksek lisans programlarında C1 ve yukarısında yer alan notlar başarılı, C2 ve aşağısında yer alan notlar başarısız; doktora programında ise B3 ve yukarısında yer alan notlar başarılı, C1 ve aşağısında yer alan notlar başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Lisans ve bilimsel hazırlık programından alınan derslere ilişkin başarı değerlendirmesinde de ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Öğrencinin, kayıtlı olduğu programda yer alan zorunlu ya da zorunlu ders havuzundan aldığı derslerden başarılı olması gerekir. Zorunlu olmayan bir dersten başarısız olunması durumunda o ders yerine başka bir ders alınabilir. Öğrenciler, genel akademik başarı not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri tekrarlayabilirler.

(5) Değerlendirme sonucu elde edilen başarı puanları aşağıdaki tabloda belirtilen harf notuna çevrilir:

<u>Puanlar</u>	<u>Notlar</u>	<u>Katsayılar</u>
90-100	A	4,00
85-89	B1	3,50
80-84	B2	3,25
75-79	B3	3,00
70-74	C1	2,75
65-69	C2	2,50
60-64	C3	2,00
50-59	F1	1,50
49 ve aşağısı	F2	0,00

(6) Diğer harf notları ve değerlendirmeye ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) FF1: Bu Yönetmelikte öngörülen şartları yerine getirerek; ders, yeterlik, tez ve benzeri sınavlara girme hakkı olduğu hâlde sınava girmeyen öğrencilere verilir. Bu not, yarıyıl ve genel akademik başarı not ortalaması hesaplanırken F2 notu olarak işleme alınır.

b) FF2: Derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına ilişkin şartları yerine getiremediği için sınava girme hakkını elde edemeyen öğrencilere verilir. Bu not, not ortalaması hesabında F2 notu işlemi görür.

c) MZ: Mazereti nedeni ile yarıyıl sonu/yılsonu sınavına girmedi. Yarıyıl sonu, yeterlik, tez ve benzeri sınavlara girmeyen öğrencilere Senatonun belirlediği ve enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle mazeret sınav hakkı verilebilir. Öğrenciler "MZ" notu verilen dersin sınavına, o dersin açıldığı ilk yarıyıldan itibaren girerler. Alınan not ilgili yarıyılın akademik başarı not ortalamasına ve genel akademik başarı not ortalamasına katılarak değerlendirilir. Mazeret sınavları için ikinci bir mazeret hakkı verilmez.

ç) BŞ: Bilimsel hazırlık derslerinden, dönem projesi, uzmanlık alan dersi, seminer, tez çalışması ve tez izleme komitesi raporlarından başarılı. Bu not akademik başarı not ortalamasına katılmaz.

d) BŞZ: Bilimsel hazırlık dersleri, dönem projesi, uzmanlık alan dersi, seminer, tez çalışması, tez izleme komitesi ve süresinde teslim edilmeyen tez izleme komitesi raporlarından başarısız. Bu not akademik başarı not ortalamasına katılmaz.

Akademik başarı not ortalamaları

MADDE 42- (1) Öğrencilerin akademik başarı not ortalamaları, her yarıyıl sonunda enstitüler tarafından hesaplanarak belirlenir.

(2) Bu hesaplama sonucunda, öğrencinin yarıyıl akademik başarı not ortalaması ve genel akademik başarı not ortalaması olmak üzere iki ortalama elde edilir.

(3) Bir öğrencinin bir yarıyıl aldığı derslerden elde ettiği notların katsayısı ile o derslerin kredi değerlerinin çarpımından oluşan toplam sayı bulunur. Daha sonra bütün derslerden elde edilen bu sayı, derslerin kredi değerleri toplamına bölünerek yarıyıl akademik başarı not ortalaması hesaplanır. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür ve yuvarlanır.

(4) Genel akademik başarı not ortalaması, yarıyıl akademik başarı not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilışinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel akademik başarı not ortalamasına, tekrar edilen derslerden alınan en son not katılır. Bütün notlar öğrenci durum belgesine geçirilir. Bütün yarıyılların ortalaması olan genel akademik başarı not ortalaması 3,75'in üstünde olan öğrenciler üstün başarılı sayılır.

Öğrencilik veya sınav hakkını saklı tutma

MADDE 43- (1) Kayıt, devam, uygulama ve sınav gibi yükümlölüklerinden herhangi birini yerine getiremeyen öğrencinin hakları, kanıtlayıcı belgelerle yaptığı başvurusu üzerine Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli nedenler çerçevesinde değerlendirilerek, enstitü yönetim kurulu kararıyla saklı tutulur.

(2) Öğrencilerin öğrencilik hakları yüksek lisans süresi içinde en çok iki yarıyıl, doktora süresi içinde en çok dört yarıyıl saklı tutulabilir.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 44- (1) Öğrenciler, derslerin sınav sonuçları açıklandıktan sonraki en geç beş iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüklerine yazılı olarak itirazda bulunabilirler. Enstitü yönetim kurulunca gerektiğinde dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanlarının görüşü alınarak sınav kâğıtlarında ve sınav not çizelgelerinde maddi bir hata belirlenirse on gün içinde düzeltilerek öğrenciye bildirilir.

İlişik kesme

MADDE 45- (1) Enstitü yönetim kurulu kararıyla;

a) İkinci ve daha sonraki herhangi bir yarıyıl sonunda genel akademik başarı not ortalaması 2,00'den az olan öğrencilerin,

b) Yüksek lisans veya doktora tez çalışması ve/veya uzmanlık alan dersinden üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız (BŞZ) notu alan öğrencilerin,

c) Senato tarafından belirlenen esaslara göre haklı ve geçerli bir nedeni olmadan aynı programda kayıt yenileme işlemini art arda iki dönem yerine getirmeyen öğrencilerin,

ç) Yüksek lisans diploması ile doktora başvuran ve şartlarını yerine getirdiği hâlde en geç altıncı yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavında başarılı olamayan ya da lisans derecesi ile doktora başvuran ve şartlarını yerine getirdiği hâlde sekizinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavında başarılı olamayan doktora öğrencilerinin,

ilişii kesilir.

(2) Öğrencilerin, 2547 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olmaları durumunda ilgili birim yönetim kurulu kararıyla ilişkileri kesilir.

(3) Öğrencilerin enstitü ile ilişkilerinin kesilmesi kendi talepleri üzerine de olabilir. Bu takdirde öğrenciler, enstitüye dilekçeyle başvurmak zorundadırlar. İlişik kesme sürecinde öğrenciler ilgili birimlerden alacakları ilişik kesme belgelerini enstitüye sunmak zorundadırlar.

Engelli öğrenciler

MADDE 46- (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile kanıtlanmış olan lisansüstü programlara kayıtlı engelli öğrenci, 39 uncu maddede yer alan ders almaya ilişkin hükümlere uymakla yükümlüdür. Ancak engeli nedeniyle herhangi bir dersin gerekliliklerini yerine getirmekte güçlük çekmesi durumunda, danışmanının/tez danışmanının ve dersin öğretim elemanının onayı ile söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar, düzenlemeler yapılarak öğrencinin

dersi alması sağlanır. Öğrenci dersin gerekliliklerini yerine getiremiyor ise varsa o derse eşdeğer olan bir başka ders alır.

(2) Lisansüstü programlara kayıtlı engelli öğrenci, 40 ıncı maddede belirtilen sınavlara girmek zorundadır; ancak öğrencinin performansının en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için, öğrencinin engeli temel alınarak dersi veren öğretim elemanı ve ilgili birimin engelli uyarlama mektubu onayı ile sınav yeri, süresi, biçimi değiştirilip uygun duruma getirilebilir. Sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler, okumaya ya da yazmaya yardımcı kişi ya da araçlar sağlanır.

Lisansüstü eğitime uyum programı

MADDE 47- (1) Lisansüstü eğitime uyum programı, bu eğitime başlayan öğrencilerin, lisansüstü süreçler ve araştırma destekleri hakkında bilgilendirilmesi ve farkındalığının artırılması ile Üniversiteye aidiyet duygusunun geliştirilmesi amacıyla düzenlenen etkinlikleri içerir.

(2) Uyum programı, Senato tarafından kabul edilen akademik takvimde ilan edilir.

Diğer hükümler

MADDE 48- (1) Yüksek lisans ve doktora programları ile sanatta yeterlik çalışmasına, hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği, Senato tarafından belirlenmekle birlikte; gerek görülmesi durumunda Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu kararı ile belirlenebilir.

(2) Üniversite, öğrenci kabul edeceği lisansüstü programların adlarını, başvurma şartlarını, son başvuru tarihini, istenilen belgeleri ve diğer hususları ilan eder. Söz konusu ilan her yarıyıl başında öğrenci almak üzere verilebilir.

(3) Üniversite, Yükseköğretim Kurulu tarafından açılmasına izin verilen lisansüstü programları Ankara ili dışında sürdüremez.

(4) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılmaz ve devam edilemez.

(5) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık doktora eşdeğer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 3/9/2022 tarihli ve 31942 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 49- (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı öğrencileri için eksiklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlıkta alınacak dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile zorunlu dersler olarak belirlenir. Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) **(Değişik:RG-30/7/2025-32971)**¹ Bilimsel hazırlıkta alınacak ders sayısı dördü geçemez. Ancak programın niteliğinin daha fazla ders alınmasını gerektirdiği durumlarda anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun onayı ile ders sayısı arttırılabilir. Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıdır. Yaz dönemi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(4) Bilimsel hazırlık programı derslerinde ders başarı notu, yüksek lisans programları için C1, doktora/sanatta yeterlik programları için B3’tür. Ancak, ders başarı notları not çizelgesine “Başarılı” (BŞ) veya “Başarısız” (BŞZ) şeklinde işlenir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 50- (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, Üniversitedeki lisansüstü derslere, kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri, kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Bu öğrenciler de kayıtlı öğrenciler gibi izledikleri derslerin bütün koşullarına uymak ve derslerin bütün gereklerini yerine getirmek zorundadırlar. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

(2) Özel öğrencilik, ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir öğretim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar, öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(3) Özel öğrencilik hakkı kazananlara, öğrencilik süresince taşıyabilecekleri, kimlik bilgilerini gösteren geçici bir belge verilir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 51- (1) Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir üniversitenin lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Öğrencinin yatay geçiş yapacağı programın kayıt kabul şartlarını sağladığına ilişkin belgeleri sunması gerekir. Başvuru şartlarını sağlayan öğrencinin programa kabulü, ilgili anabilim/anasanat akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(2) Öğrenci, yüksek lisans programında ders aşaması tamamlanana kadar, doktora programında yeterlik/sanatta yeterlik sınavına kadar yatay geçiş yapabilir.

Eğitimi yurt dışında tamamlayan öğrencilerin başvuru şartları

MADDE 52- (1) Eğitimi yurt dışında tamamlayan Türk ve yabancı uyruklu adayların lisansüstü programlara başvurularında aşağıdaki şartları sağlamış olmaları gerekir:

a) Eğitimi yurt dışında tamamlayan yabancı uyruklu adayların TÖMER'in Türkçe yeterlik sınavını C1 düzeyinde başarmaları veya Yunus Emre Enstitüsünden alınacak Türkçe Yeterlik Belgesine sahip olmaları gerekir. Yabancı dille öğretim yapılan lisansüstü programlarda bu belge istenmez.

b) Eğitimi, denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurt dışındaki bir üniversitede tamamlayan Türk ve yabancı uyruklu adayların lisansüstü programlara başvuruları anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile ilgili enstitü yönetim kurulunda değerlendirilir.

c) Yabancı uyruklu adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları, yabancı ülkelerdeki lisans programından mezun olan Türk uyrukluların Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanım belgesine de sahip olmaları gerekir.

ç) Başvuruda bulunacak yabancı uyruklu adayların genel akademik başarı not ortalamalarının, ikinci öğretimde yürütülen tezsiz yüksek lisans programları için de geçerli olmak üzere; 4,00 üzerinden en az 2,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri, tezli yüksek lisans diploması ile doktora programına başvuruda 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri, lisans derecesiyle bütünleşik doktora programına başvuruda ise lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan olması gerekir.

Eşdeğerlikler

MADDE 53- (1) Başvuruda aranan ALES ve yabancı dil yerine geçecek puanlar aşağıdaki hususlar dikkate alınarak değerlendirilir:

a) Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen uluslararası geçerliği olan Graduate Record Examination (GRE) ve Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavlarından alınan belgeler ALES belgesi yerine geçerli sayılabilir.

b) Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen ulusal yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarında alınmış puanlar geçerli sayılır.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 54- (1) Lisansüstü öğrencilik hakkı kazanan Türk ve yabancı uyruklu adaylar, akademik takvimde belirtilen tarihlerde aşağıdaki belgeleri teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırırlar:

a) Türk uyruklulardan aşağıdaki belgeler istenir:

1) Yüksek lisans programına veya en az sekiz yarıyıl süreli lisans öğreniminden sonra doktora programına kabul edilen adaylardan lisans diplomasının aslı ya da mezun olunan üniversite tarafından onaylı mezuniyet belgesi, tezli yüksek lisans yaptıktan sonra doktora programlarına kabul edilenlerden tezli yüksek lisans diplomasının aslı ya da Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerdeki lisans programı veya tezli yüksek lisans programından mezun olan Türk uyrukluların ise diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alacakları denklik/tanıma belgesinin aslı veya onaylı örneği; Sağlık Bakanlığından uzmanlık yetkisi kazanmış fen ve eczacılık fakültesi mezunlarının doğrudan doktora programına kabul edilmeleri durumunda lisans diplomasının aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği ile yetki belgesinin aslı ya da onaylı örneği.

2) ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin; temel tıp bilimleri doktora programlarına kabul edilen tıp fakültesi mezunlarından TUS, diş hekimliği fakültesi mezunlarından ise DUS belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

3) Mezuniyet not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesinin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği.

4) Merkezî yabancı dil sınavı sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

5) T.C. kimlik numarası beyanı.

6) Yeni çekilmiş 4.5x6 cm boyutunda altı adet biyometrik fotoğraf.

7) Erkek adaylar için askerlikle ilişkisinin bulunmadığına dair beyan.

8) İlgili mevzuatla belirlenen ücretin ödendiğini gösteren belge.

9) Bir kurum adına burslu okuyacak adayların, burslu okuyacağına dair belgenin aslı veya onaylı örneği.

10) Üniversite veya diğer üniversitelerde araştırma görevlisi olanlarla ilgili belge.

b) Yabancı uyruklulardan aşağıdaki belgeler istenir:

1) Lisans veya lisansüstü öğrenimini Türkiye’de tamamlamış olan yabancı uyruklulardan, (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen diploma ve belgeler; yabancı ülkelerden alınan diplomaların noterden onaylı tercümesi ve Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik/tanıma belgesinin aslı veya onaylı örneği.

2) Mezuniyet not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesinin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği; yabancı ülkelerden alınanların noterden onaylı tercümesi.

3) TÖMER tarafından yapılan Türkçe yeterlik sınavı sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı veya Yunus Emre Enstitüsünden alınacak Türkçe Yeterlik Belgesi.

4) Merkezî yabancı dil sınavı sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

5) Öğrenim vizesi ve pasaport ile bunların tercümelerinin noter tasdikli örnekleri.

6) İl Göç İdaresi Müdürlüğünden alınacak ikametgâh belgesinin aslı veya onaylı örneği.

7) Yeni çekilmiş 4.5x6 cm boyutunda altı adet biyometrik fotoğraf.

8) İlgili mevzuatla belirlenen öğrenim ücretinin ödendiğini gösteren belge.

9) Burslu adaylardan, burslu okuyacaklarına dair belgenin aslı veya onaylı örneği.

10) Senato tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda istenecek diğer belgeler.

(2) Üniversitenin yaptığı ikili anlaşmalar çerçevesinde veya Yükseköğretim Kurulu kararlarıyla yerleştirilen yabancı uyrukluların, Türkçe ile ilgili düzenlemeler hariç, doğrudan kayıtları yapılabilir.

(3) Kesin kayıt hakkını kazanan adaylardan, başvuru sırasında aslını veya onaylı örneklerini teslim etmiş bulunduğu belgeler tekrar istenmez.

(4) Adaylara, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (b) bendinin (6) ve (7) numaralı alt bentlerindeki belgeleri tamamlamaları için enstitü müdürlüğünce uygun süre tanınır.

(5) Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya giriş sınavlarında sahtecilik yaptığı belirlenen kişilerin kayıt işlemleri iptal edilir.

Kayıt yenileme

MADDE 55- (1) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler, güz ve bahar yarıyılları başında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, ilgili mevzuat uyarınca belirlenen katkı payı/öğrenim ücretini ödemek ve ilgili enstitü müdürlüğünce istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Katkı payı/öğrenim ücretini ödemeyen öğrencilerin kaydı yenilenmez ve bu öğrenciler, öğrencilere tanınan haklardan yararlandırılmaz.

(2) Dönem projesi/tez aşamasındaki her öğrenci kayıt yenilemek zorundadır.

(3) Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli bir nedeni olmadan bir yarıyıl kaydını yenilemeyen öğrenciler, o yarıyıl ders seçemezler. Tez aşamasında ise tez danışmanı/tez izleme komitesi tarafından o yarıyıl değerlendirme dışı bırakılarak başarısız sayılırlar. Bu durumlarda geçen süreler, programın içinde değerlendirilir.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 56- (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-30/7/2025-32971)¹

(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 57- (1) 28/11/2016 tarihli ve 29902 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(2) 2024-2025 eğitim-öğretim yılı öncesinde kayıt yaptırmış olan doktora öğrencilerinin mezun olabilmeleri için, alanlarıyla ilgili tek ya da çok isimli ulusal ya da uluslararası hakemli bir dergide yayımlanan bir makale ya da DOI numarası alınmış elektronik ortamda basılmış makale ya da kitap veya kitap bölümü yayımlamaları gerekir. Söz konusu öğrencilerin anılan yayınları, 27 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen diğer şartlara tabi değildir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 2- (Ek:RG-30/7/2025-32971)¹

(1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin 6 ncı maddesiyle değiştirilen 16 ncı maddenin ikinci fıkrası, 8 inci maddesiyle değiştirilen 19 uncu maddenin dördüncü fıkrası, 12 nci maddesiyle değiştirilen 27 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile üçüncü fıkrası, 17 nci maddesiyle değiştirilen 35 inci maddenin ikinci fıkrası hükümleri 2025-2026 eğitim-öğretim yılı öncesinde kayıt yaptırmış olan öğrenciler hakkında uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 58- (1) Bu Yönetmelik 2024-2025 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 59- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ankara Üniversitesi Rektörü yürütür.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	13/6/2024	32575
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	30/7/2025	32971